

แนวติตการบำเพ็ญบารมี (๒)

พระตถาคตเจ้าทั้งหลายเสด็จอุบัติขึ้นมาก็เพื่อ
ประโยชน์สุขแก่คนหมู่มาก ทรงบำเพ็ญประโยชน์ทั้งแก่สตรี
และบุรุษ ผู้ทำตามคำสอนของพระองค์

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๐

เวลาแห่งการทำให้หยุดนิ่ง เป็นเวลาที่ทรงคุณค่า นับเป็นการประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริง คำสอนในพระพุทธานุศาสน์ เป็นคำสอนที่นำไปสู่การปฏิบัติให้รู้แจ้งเห็นจริงด้วยตนเอง และนำไปสู่ความบริสุทธิ์หลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งมวล แม้เราได้ศึกษาคำสอนมากมายเพียงไร แต่ถ้ายังไม่ได้ลงมือปฏิบัติ ก็ไม่เชื่อว่าเป็นผู้ทรงธรรม ยังคงเป็นเพียงใบลานเปล่า คือ รู้เฉพาะภาคทฤษฎี แต่ภาคปฏิบัติเข้าไม่ถึง เพราะฉะนั้นการจะเป็นผู้ทรงธรรมที่มีชีวิตสมบูรณ์ ได้รับรสแห่งธรรม ที่เรียกว่า ชนระสทังปวงนั้น ต้องเริ่มจากการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งนี้เอง

มีวาระพระบาลีใน ขุททกนิกาย เถรคาถา ว่า

“พหู วัต อตถาย อุปปชฺชนติ ตถาคตา
อิตฺถินิ ปุริสาณญจ เย เต สาสนการกา

พระตถาคตเจ้าทั้งหลายเสด็จอุบัติขึ้นมาก็เพื่อประโยชน์สุขแก่คนหมู่มาก ทรงบำเพ็ญประโยชน์ทั้งแก่สตรีและบุรุษ ผู้ทำตามคำสอนของพระองค์”

ตถาคต เป็นพระนามหนึ่งของพระบรมศาสดา หมายถึงผู้เสด็จไปได้แล้ว คือ เสด็จไปที่ไหนก็เป็นมงคล จนกระทั่งเสด็จไปสู่อายตนนิพพาน นอกจากนี้พระพุทธองค์ยังทรงชี้ทาง

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๑

บรรเทาทุกข์ ชี้อุสขเกษมศานต์ และชี้ทางพระนิพพานแก่เหล่าสาวก ให้พ้นจากทุกข์โศกโรคภัยพิบัติต่างๆ ตามพระองค์ไปด้วย พระพุทธองค์ยังทรงเป็น ยถาวาที ตถากาโร ยถากาโร ตถาวาที คือ ตรัสอย่างไร ทรงทำอย่างนั้น ทรงทำอย่างไรก็ตรัสอย่างนั้น ความคิด คำพูด และการกระทำของพระพุทธองค์จะสอดคล้องกันหมด เมื่อได้ตรัสวาจาใดไปแล้ว วาจานั้นจะไม่กลายเป็นอย่างอื่น เป็นคำจริง และเป็นอมตวาจาตลอดกาล

นอกจากนี้ ที่พระพุทธองค์ได้สมัญญานามว่า ตถาคต เพราะพระองค์ทรงครอบงำสรรพสัตว์ เบื้องบนถึงภวคคพรหม เบื้องล่างถึงอเวจีมหานรก เบื้องขวาในโลกธาตุ หาประมาณมิได้ ทรงครอบงำสรรพสัตว์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ พระองค์เป็นผู้ไม่มีใครเทียบเคียงได้ ใครๆ ก็ประมาณพระทศพลญาณของพระองค์ไม่ได้ ทรงเป็นธรรมราชาที่พระราชาทรงบูชา คือ เป็นพระราชาที่ยิ่งกว่าราชา เป็นเทพที่ยิ่งกว่าเทพ เป็นพรหมที่ยิ่งกว่าพรหมทุกหมู่เหล่า

ดังนั้น พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ในโลกนี้พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก และพรหมโลก หมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณะและพราหมณ์ เทวดาหรือมนุษย์ ตถาคตเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ใครๆ ก็ครอบงำไม่ได้ เป็นผู้รู้แจ้ง เห็นแจ้งโลกทั้งปวง ฉะนั้น จึงได้รับพระนามว่า ตถาคต”

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๒

*การที่จะได้พระนามนี้มา พระองค์ต้องสั่งสมบุญบารมีมานับภพนับชาติไม่ถ้วน ประวัติการสร้างบารมีของพระองค์ยาวนานเป็นอสงไขย คือ นับกันไม่หวาดไม่ไหว พวกเราคงจะเคยได้ยินชื่อของสุเมธดาบส ผู้เป็นต้นแบบของนักสร้างบารมีผู้มีใจสูงส่งกันมาบ้าง ถึงท่านจะเป็นมหาฤๅษีที่ได้อภิญญาสมาบัติ แต่ก็ยอมทอดร่างเป็นสะพานให้พระที่ปึงกรพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระอรหันตสาวก ได้เดินข้ามที่ดินเฉอะแฉะ เพื่อจะเสด็จไปโปรดชาวเมืองอมราวดีนคร ท่านทำอย่างนั้นเพื่อบ่มบารมี หวังจะได้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งในอนาคต ในวันนั้นท่านได้รับการพยากรณ์ว่า อีก ๔ อสงไขย ๑๐๐,๐๐๐ มหากัป ท่านจะได้เป็นพระพุทธเจ้าพระนามว่า สมณโคดม เมื่อได้ฟังดังนั้น ท่านมีความปีติเบิกบานประหนึ่งว่า จะได้เป็นพระพุทธเจ้าในวันรุ่งขึ้นทีเดียว

ท่านมีประวัติความเป็นมาที่ยิ่งใหญ่มาก สมัยนั้น ท่านเกิดเป็นลูกชายคนเดียวของพราหมณ์ เรียนจบไตรเพทพร้อมทั้งนิฆนทศาสตร์ เกฏฏศาสตร์ อิตติหศาสตร์ ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่มีชื่อเสียงของพราหมณ์ มีความชำนาญในบทกวี ชำนาญในโลกายตนศาสตร์ และมหาปุริสลักษณะศาสตร์ เนื่องจากบิดา

แนวความคิดการบำบัดเพื่อบำบัด (๒)

๒๓

มารดาได้เสียชีวิตตั้งแต่ท่านยังเป็นหนุ่ม ผู้ที่จัดการกองมรดก จึงได้นำบัญชีทรัพย์สินมาให้ดู และเปิดห้องหลายห้องที่เต็มไปด้วยรัตนะต่างๆ มีทอง เงิน แก้วมณี แก้วมุกตามากมาย อีกทั้งชี้แจงว่า ทรัพย์สินทั้งหมดเหล่านี้เป็นของที่สืบทอดกันมา ๗ชั่วอายุขัยของบรรพบุรุษขอให้ท่านเป็นผู้สืบทอดมรดกคนต่อไปเถิด

เมื่อท่านเห็นสมบัติเหล่านั้นแล้ว แทนที่จะตื่นเต้นดีใจที่จะได้ใช้สมบัติเหล่านั้นอย่างฟุ่มเฟือยหรืออย่างสะดวกสบาย โดยไม่ต้องเสียเวลาไปทำมาหากิน ท่านกลับดักเตือนสั่งสอนตนเองได้ นั่งพิจารณาว่า การถือปฏิสนธิในภพใหม่บ่อยๆ เป็นทุกข์ การแตกดับแห่งสรีระในสถานที่เกิดแล้วเกิดเล่าเป็นทุกข์ เกิดมาก็ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เหมือนชาวโลกทั่วไป ควรแสวงหาทางที่ไม่ต้องมีการเกิดการตาย ตั้งแต่นั้นมาท่านก็คิดที่จะแสวงหาหนทาง เพื่อความหลุดพ้นจากภพชาติให้ได้

ท่านอุปมาไว้ว่า “เมื่อความเกิดมีอยู่ ความไม่เกิดก็ต้องมี เมื่อความร้อนมีอยู่ ความเย็นอันระงับความร้อนยังมีได้ สถานที่ระงับกองไฟคือกิเลสก็ต้องมีแน่นอน เมื่อภพมีอยู่ ภาวะที่ไม่ใช่ภพก็น่าจะมี คนบางคนในโลกนี้ พกพาสมบัติมากมายติดตัวไป เดินทางไปกับหมู่โจร เขาจำเป็นที่จะต้องละทิ้งพวกโจรไป เพราะกลัวสูญเสียทรัพย์ และเลือกเส้นทางที่เกษมปลอดภัยฉันใด กายอันเน่าเปื่อยนี้ก็ฉันนั้น เปรียบเสมือน

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๔

โจรปล้นทรัพย์ ถ้าเราจะทำความยึดมั่นถือมั่นในกายนี้ ทรัพย์คืออริยมรรค และกุศลธรรมของเราก็จักสูญหายไป เพราะฉะนั้นจึงควรที่เราจำต้องละทิ้งกายนี้ ที่เปรียบเสมือนมหาโจรแล้วเข้าไปยังมหานครคือนิพพาน อันเป็นแดนเกษมจากโยคะ”

ให้ทุกท่านสังเกตความคิดของบัณฑิตนักปราชญ์ ท่านคิดแต่เรื่องว่า ทำอย่างไรถึงหลุดพ้นจากทุกข์ ไม่สนใจในทรัพย์สินเงินทองของนอกตัวเลย ยิ่งมีมากหากไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ย่อมมีแต่ทำให้เกิดความเป็นห่วงเป็นกังวล ถูกความตระหนี่เข้ามารอบบงจำกัดใจ ทำให้ใจเศร้าหมองไปเสียเปล่า

เมื่อสุเมธบัณฑิตนั่งครุ่นคิดถึงอานิสงส์ของเนกขัมมะด้วยอุปัฏฐกเช่นนี้แล้ว ยังคิดอีกว่า บิดามารดา ปู่ย่าตายายของเรา รวบรวมกองทรัพย์ใหญ่ไว้ เมื่อไปปรโลก แม้แต่กหาปณะเดียวก็เอาไปไม่ได้ ส่วนเราควรเปลี่ยนทรัพย์หยาบๆ นี้ให้เป็นอริยทรัพย์ที่จะติดตามตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ ท่านจึงไปกราบทูลพระราชาว่า “ข้าแต่พระมหाराชเจ้า ข้าพระบาทถูกชาติชรา และมรณะรบกวนตลอดเวลา จำเป็นต้องออกบวชเพื่อแสวงหาโมกขธรรม ทรัพย์ที่มีอยู่หลายแสนโกฏินี้ขอพระองค์ผู้สมมติเทพ โปรดทรงดำเนินการกับทรัพย์ของข้าพระองค์ด้วยเถิด”

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๕

พระราชชาตรีว่า “เราไม่ต้องการทรัพย์ของท่านเลย ขอให้ท่านนำไปทำบุญได้ตามใจปรารถนาเถิด” สุนเธรบัณฑิตจึงให้ตักทองร้องปาวไปทั่วเมืองว่า “ใครอยากได้ทรัพย์สมบัติอะไรก็ให้มาขอไปได้เลย” จากนั้นท่านก็เริ่มบริจาคมหาทานบารมี ใช้เวลาแจกจ่ายทรัพย์อยู่ ๗ วัน จึงได้ออกจากปราสาทไปบวชเป็นฤๅษีอยู่ตามลำพัง เนื่องจากท่านมีความตั้งใจมาก เพียง ๗ วันเท่านั้น ก็สามารถทำอภิญญาสมบัติให้บังเกิดขึ้น สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ เป็นมหาฤๅษีที่มีตบะกล้ามาก ท่านหมั่นเจริญเมตตาไปยังสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่า เสวยสุขอยู่ในฌานสมาบัติเป็นเวลายาวนาน

เมื่อท่านออกจากป่าและพบเห็นมหาชนกำลังสร้างถนนหนทาง เพื่อใช้เป็นที่เสด็จไปของพระทิปังกรพุทธเจ้า ท่านรู้สึกปีติยินดียิ่ง และอยากได้บุญใหญ่ในครั้งนั้นด้วย จึงขอร่วมทำถนนด้วยเรี่ยวแรงของตนเอง อีกทั้งยังเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ด้วยการนอนทอดร่างตนเองเป็นสะพานให้พระพุทธเจ้าได้เสด็จข้ามไปอีกด้วย นี่คือประวัติย่อๆ ของท่านสุนเธรบัณฑิตโพธิสัตว์ผู้เห็นทุกข์เห็นโทษของการเกิดและการอยู่ครองเรือนว่าเป็นการต่อสังสารวัฏให้ยาวไกลออกไปอีก จนไม่สามารถมองเห็นฝั่งแห่งพระนิพพาน อันเป็นแดนเกษมจากกิเลสอาสวะทั้งมวล จึงออกบวช และสั่งสมบุญบารมีเรื่อยมา แม้ตัวท่านจะยังมอง

แนวความคิดการบำเพ็ญบารมี (๒)

๒๖

ไม่เห็นหนทางไปสู่อายตณนิพพาน แต่ก็ตั้งใจสร้างบารมีอย่างยิ่งยวดตลอดมา เมื่อบารมีเต็มเปี่ยมท่านก็สามารถรู้สัจธรรมสัจตว์ไปสู่อายตณนิพพานมากมายนับไม่ถ้วน

พวกเราทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน เส้นทางที่เรา กำลังเดินอยู่นี้ เป็นเส้นทางบุญล้วนๆ เป้าหมายก็เพื่อพ้นทุกข์ไปให้ถึงที่สุดแห่งธรรม ตามพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอกน้ำ ภาชีเจริญที่ท่านมีมโนปณิธานอันยิ่งใหญ่ ที่จะรู้สัจธรรมสัจตว์ไปสู่ฝั่งนิพพานให้หมด ตราบใดที่สรรพสัจตว์ทั้งหลายยังไม่สมปรารถนา ท่านก็จะสร้างบารมีเยี่ยงพระโพธิสัตว์เรื่อยไป จนกว่าจะถึงที่สุดแห่งธรรม ใจของท่านยิ่งใหญ่ขนาดนั้น คนที่กล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำเช่นนี้ได้ แสดงว่าบุญบารมีในตัวท่านต้องมากเป็นพิเศษ เพราะท่านมองเห็นว่า ทุกสิ่งเป็นไปได้ถ้าทุ่มเทชีวิตจิตใจกันจริงๆ และทำกันไปเป็นทีม ต้องสำเร็จอย่างแน่นอน เพราะฉะนั้น พวกเราทั้งหลายในฐานะที่เป็นศิษยานุศิษย์ เป็นนักสร้างบารมี ควรเป็นผู้มีใจใหญ่เหมือนอย่างครูบาอาจารย์ ต้องหมั่นฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกาย และศึกษาวิชาธรรมกายให้ได้กันทุกคน

